אהרן צייטלין / כתר

פראַגמענטן פון אַ ראַפּסאָדיע

I

די לעצטע קליפה רייסט צו אַ געלעכטער אויף דאָס מויל
און פלאַצט אין איר געלעכטער און ס׳וועט פאַלן איר געבוי,
ווען אויפנאַקעטן וועט זיך דאָס פילקליידיקסטע: די פרוי,
די עלטסטע, די פאַרשטעלטסטע פון פאַרשטעלטקייטן: די פרוי.

מיר האָבן שוין געגראָבן אין דער חושכדיקסטער שאַכט,
שוין צוגעלייגט ס׳געהער צום ווייכסטן פולס־קלאַפּ פון די נעכט,
און איינס איז אונדז געבליבן נישט דערהאָרכט
און נישט דערדאַכט:
דאָס שטילסטע און פאַרשטומסטע–דאָס געהיימניש פון געשלעכט.

די עלטסטע פון מחיצות, ווייט צעוויגט פאַר אונדזער אויג,
די עלטסטע און די שטאָלצסטע – איז דער שפּיגל תהום
דער פרויס!
דו שפּיגל־תהום, ווי ווילן מיר דערשפּיגלענען דיין תהום,
אין נאַכט צו דיר אַריין און פון דיין דרויסן־גלאַנץ אַרויס!

אַן אַלוועלט־אַלף ווילן מיר באַקומען פון דיין תיו,
אין נאַכט צו דיר זיך וואַרפן מיט אַ נייעם „יהי אור!“
געבויר מיט אונדז דעם ילד־שעשועים – און מיט אים
אָל אויפהערן געשלעכטיקייט! אָ שרעקלעכע, געבוירן!

אָט ציינדן זיך שוין אויגן פון אַן אויפגעוועקטן יש,
דער תיקון־טאָג–ער לוגט שוין דורך אַ שפּאַלט פון אונדזער לאָד,
און כתר שבכתר זיצט אים אויבן אויפן קאָפּ,
זיצט ליכטיק שבליכטיק, ווי אַ פּערל־ווייסער ראָד.

אַ כתר שבכתר! דרייצן קריצן אין זיין לייב,
ווי דרייצן שטאַרע בליצן, יעדער קריץ אין אים — אַ בליץ,
ווי ווייסיקייטן דרייצן, ווי די קריצן פון אַ שווערד —
שוין פאַלט אַ הויכער ברעמען-וואונק אַרונטער פון זיין שפּיץ.

דער וואונק איז אַ באַפעל, וואָס רירט דיין טיפעניש, אַ פּרוי!...
צעקנוידערטע פאַרבליפעניש טראָג אונטער אַ ב'אַזונטס,
אַן אַלקינד סאַמע זון! און האָט אים אויסגעברענט דיין טראַכט —
קלינג אויס דיין פרייד די פרומסטע און פאַרגיי צוגלייך מיט אונדז!...

קלינג אויס דיין לוסט די שטומסטע-און פאַרהענג די הוילע הענט
אין בלויקייט פון פאַרגאַנג, ווי גלאָקן ווינקענדיקע צוויי,
און טו מיט זיי אַ פליעסק, ווי מיט די פליגלען פון אַ שוואַן —
און לאָז דיך אויס! מיר אַלע — הויך אַ פליעסק און אַ פאַרוויי!...

די לעצטע קליפּה רייסט צו אַ געלעכטער אויף דאָס מויל
און פּלאַצט אין איר געלעכטער און ס'וועט פאַלן איר געבוי,
און פּלאַצט אין איר געלעכטער און ס'וועט זיין נאָך איר אַ ליכט,
ווען אויפנאַקעטן וועט זיך דאָס פּיללייביקסטע: די פּרוי..

II

קינדער פון שטח, פאַרחושטע גיגאַנטן פון חומר!
אויף מיינע פונאַנדערגעוואַקסענע וועגן
רוט איר צעזעגן,
ווי אַפּגעשמומפּט-זעג-פאַרגעוואַלטיקטע בוימער
מיט גוף סענקעוואַטן...
דורס איך אייך—און איך ווייס נישט, ווי האָב איך געטאַרט
אייך, בן-פּקועהס אָן טאַטן,
אַנרופן אַ ר ט!
לעמורן,

פאַרגרימאַסעוועט שטאַר, ווי אַ שלאָף-מומיע פּרעהס!
פיגורן
מיט וואָנציק-געצירקלטע עקן, פאַרדרייטע טיאַרעס!
קובן, קוואַדראַטן,
עליפּסן!
פייגל איר אויסנעשטאָפּט-טויטע, וואָס קענען נישט פּיפּסן!
איך האָב אייך די יאָרן, דוממשע יאָרן פאַרקירצט,
פאַרקירצט!
מיט אַעראָפּלאַנען און מיט טעלעגראַפן,
מיט דראָטן, וואָס לויפן די ווייטסטע געלאַפן,
האָט מיין האַנט, ווי מיט שטריק, אייך געגעבן אַ שטיק, —
ביז וואַנען זי האָט אייך געשטירצט,
געשטירצט!
ענג האָבן די שטריק זיך פאַרשטריקלט אַרום-אייך,
צו מאַכן נאָך טויטער ווי טויט און נאָך שטומער
ווי שטום אייך:
זענט איר געפאַלן — און פאַלנדיק האָט איר געבוירן
פון אונטער די שטריק
מוזיק!
אייער גאָרנישט-מיט-נישט איז געוואָרן געוואוירן!
איצט טאַנץ איך אויף אייערע גופים! איצט שטופּט מיך
צום גרייטן!
נישט איך, אייער קין, וועל גיין אייך באַקלאָגן,
געממיתטע קינדער פון חומר, איר לענגן אוןברייטן,
קוואַדראַטן אָן טאַטן און קרייזן ווי רעדער אָן וואָגן!
פאַרקערעווען וויל איך אין גאָט, ווי ס'פאַרקערעוועט
שיפן אין האַפן!
ריטמען פאַרשלינגען מיך! צאָלן! צירופים! יצירה!
מיט צאָלן האָט גאָט מיך באַשאַפן!
זעט, קומען וויל נייע באַשאַפונג, — און אירע
צאָלן — זיי צאַפּלען באַצייטנס אַרום-מיר:
דאָס זענען די פייגל, וואָס זינגען מיר אויס

דעם אויפשטיי פון שטאָל-שטאַרקן שטייער און שטומער —
מײן דענקמאָל, דער מענטש איבער מענטשן...

III

שטחס און אָרטן — געפּגרט! זיי ליגן ווי פּעלכלעך פון מײַז,
בלוי-צעביסענע פּעלכלעך, אין רינשטאָק פאַרוואָרפן — און נייס
קומט איבער אַלץ, איבער פּגר און ביין,
איבער שטיין,
איבער גליק און געוויין,
איבער גאון און איבער אידיאָט,
הייס אָפּגיסן מיט גאַנצע אָקעאַנען גאָט
דעם ערדישן פאַרקילטן גלאָבּ!
און יאָרן פון אלף הששי, וואָס טראָגט זיך גאַלאָפּ,
ווי אַ שטיק געפּלאַצט געדולד,
צום אלף השביעי אַזוי מין דערפּרייט און צעדולט,
אָן קאָפּ, —
איצט איז די צייט מיר אַ מלכּה פון מלכּהס,
מײן באַלקיס,
און ווער ס׳וויל זי אָפּשטעלן — איז מיך מטמא!
אויסגעקריצט שטייט אין מיר: „מענטש —
דינאַמאָ!"
כ׳בין פילם
פון עתיקא קדישא —
און האָבן מיך צעפּרומט און צעוואָרפן, ווי אַ ייד אויפן תהלים,
איך מענטש פונם אלף הששי!
אַ רגע, אַ רגעלע נאָך —
ווער איך צעמאָלן.
וואָס-זשע אַרט מיך? — אַ פּאָך
טו איך אויף אַלע מיליאָנען זייטן דער וועלטס
קוק מיט דריי אויגן, ברעך אָפּ פון מײן לייב

מיין פוס — דעם שלעפּיקן שטעלץ,
און בלייב
אין העכערע לופטן אַ צאָל צווישן קינפטיקע צאָלן...
אַ פּאַטאָס פון מיין צייט! אָ ריטם דו פון ריטמען!
איצט שטאַרבט מען נישט — איצט פליט מען!

IV

איצט שטאַרבט מען נישט — איצט פליט מען!
אָ וועלט-קינד, דערקען!
אויב נישט איצטער געפרייט זיך —
טאָ ווען?
צוקאָפּנס דיר, לעבנגעבליבענער, דרייט-זיך,
אין ווירבל פון בלוט און פון שטראַלן,
דאָס שלאַכטפעלד-געפאַלענע פאָלק פון מיליאָנען,
אַ מענטשהייט אַסטראַלן:
עסן דיין עס
און טרינקען דיין טרונק.
זעסט זיי, אַלט און יונג,
דרויסן אין קאַפּיי-הויז, אין קיך צווישן ברודיק געפעס,
אין אונטערערדישע מעטראָס, דורך אַלע
קרימען, אַלע אויבנקייטן, אַלע טיפן,
און צווישן קוימענס פון סאַפּענדיקע שיפן,
וואו וועלט האָט אַן עק נאָר
און וואו זי האָט נישט.
זיי אַלע
לאָזן פאַלן אַ שאַלונג: „עס האָט זיך געאַנדערשט!
אונטן געאַנדערשט,
אויפן גאָרן דעם סאַמע אונטערשטן;
אויבן געאַנדערשט,
אויפן גאָרן דעם סאַמע אויבערשטן, —

אונ מיר,
אונטן און אויבן זיס־זענעפטיק שװעבנדיק,
גלײך אַז די װאָגשאָלן,
האָבן געזען דאָס, געזען!...
אָנגעקוקט האָמיר דאָס הויז!
גרויס איז געװען דאָס באַשטראַלונג!...
כּוען מיר טראָגן דורכס באַנק
אַ הימלונג, אַ גליקלעך געקלאַנג,
אַ שאַלונג, אַ שאַלונג!...
טוען מיר קלינגען דיר, װעלט,
זאָגט אונדזער קלאַנגונג אַזוי:
זיך איבערגעטוישט די אַטאָמען!
זיך איבערגעטאַשט די אַטאָמען!
זיך איבערגעטאָן די אַטאָמען
אין פורסטע לבושין,
אין דינסטע לבושין,
אין בליענדיקסט־פורסטע און דינסטע לבושין...
אין דרום — בענערייט, עולם־תחתון!
געבענעדייט!
ס'הויערט פּאַרטומל און אײטל צעשײד װיל דיך טרעפן,
אײדער עס גיט זיך אַן עפן
דאָס פּופּציקסטע טויער צו אײנציקסטער אחדות,
און נאַכט שלאַנגיש־גרינע װיל נאַכטן,
און טיף אין שאול־תחתית
װאָלט מאַנסבילד אַנטגאַנגען פאַר װײבסבילד און װײבסבילד פאַר מאַנסבילד, —
אַ סימן, אַז ס'נעענט שוין פון ליבע די צײט,
װען פון ליבעס און לײב ששים־רבוא
טוט װערן אײן ליבע,
װערן אײן לײב —
געבענעדײט, עולם־תחתון,
געבענעדײט!"

אַזוי גייט געשאַ״,
דזין-דזיניש צעקלאַנגט,
דורך דין-דינע לופטן,
דורך לופטן דורך שווערע,
דורך ברייט,
דורך לאַנג!
גייט,
דערלאַנגט
ביז צו דער חושך-מצרימשער שטאָל,
וואו ס׳שטייען דער וועלטס מרה-שחורהס די אַלטע,
קליאַטשעס אַ שלל,
קל׳אָג-קליאַטשעס בלינדע, און שלוכצן
האַרט פאַר דער פּגירה.

אין שווייסיקן פּחד פאַר וועלט-אונטערגאַנג,
אויערן אָנגעשטעלט גלאָקיק-דערשראָקן,
פיס — קדחתדיק-קראַנק,
ווי צעבראָכן,
שלוכצן זיי בלינד אין דער שוואַרצסטער פון שטאַלן...
גאַרישע פינצטערקייט וויינט,
ברעכט זיך די בראָך-הענט: „פאַרפאַלן!״...
— „נישט אונטערגאַנג, איבערגאַנג איז!״ —
שאַלן אויס אין פאַרבייפלי צו איר
די אַסטראַלן...
שאַלן — און מערן זיך, מערן,
שטראָמען אָן פון אומעטום, ווי ווייַן פון פעסער,
ווערן
איין צוזאַמענקייט מיט אונדז, איין שטערן,
מיט אַ שליסל, אַ גאָלדענעם שליסל צו כּתר...
וויגן מיר זיך אום מיט זיי צוזאַמען וויז-אַ-ווי
דעם אייביקן אָט-אָט,
וואָס ציטערט הינטער תּפלות אָן אַ ווען און אָן אַ ווי

און ווערט גענאָמענט: גאָט.
ווי טומלדיק, מיתה־משונהדיק און טאַנציק!...
און אָט דאָס וויגן זיך צוזאַמען הייסט:
נײַנצנהונדערט צוואַנציק, אײנאונצוואַנציק,
דרײַאונצוואַנציק, —
אָ, צוקונפטס טיפע טרייסט!...

V

אָ,
גאָרוועלטיקער עקראַן דו, וואַקל־שאָקלדיק־פאַרווישט!
צווישן איבערמאָרגנדיקן יאָ
און איצטיקן דערווייל־נאָך־נישט
רעפּעקטערן מיר דורך דיר און ציטער־צאַפּלען...
טאָ הער, דו עקראַן מיט פונאַנדערגעוועלגערטע גוילין!
אַזוי האָט באַ זיך, באַ זיין אייגענעם ווילן,
כתר געשוואוירן:
נישט טויטס וועסטו מפּלען —
וועסט געוואַלטיקס געבוירן!

VI

זינט כ'האָב געצן פון שטח צעבראָכן ווי ליימענע טעפּ —
טראָג איך נאָך אין געלאַף און גערודער און בייט
מיט מיינע צען פינגער פון גייסט דיין גיגאַנטישע שלעפּ,
צייט!
זינט כ'האָב די פיר טיתן:
טרערן און טייוול און טרויער און טויט —
געאות־קינ'ט, פאַרשיקט פון מיין עלמא־דקשוט
און אויסגעברענט גרויזאַם פון מיינע מעת־לעתן, —

ווייל איך דיך, פיל איך דיך, כאַפּ דיין פּראַגניקייט אָן!
נאָר וואָס קומט אַרויס, אַז דו קלעקסט מיר נאָך אַלץ
אויף איין צאָן?
עך, ווי אַ ים,
ווי אַ ים אָן אַ דאַם, ווי אַ ים, וואָס צעוואַשט יעדן פּגם,
וואָלט איך געוואָלט דיך צעגיסן אויף לענדער און לייט,
צייט,
און טיף אין דיין קאָסמישן קעסל אַריינוואַרפן הימל און ערד,
זיי זאָלן זיך דאָרטן אַ באָד-טון, ווי זומער אין טייך
פאַרשוויצטע פערד!
זיי זאָלן זיך אויסבאָדן, אויסמישן דאָרטן,
דערוואָרטן
אַז פון יענעם געמיש דעם געהיימסטן און אַלערלייסטן
זאָל אויפקומען נייס, וואָס איז גליק און וועט טרייסטן.
דו, מוטער, טו שטאַרבן אין אימפּעט
פון רעווענדיקן קימפּעט,
ווי קראַנקע און קרעציקע פיך, —
נאָר—ס'קאָצל גאָר דער וועלט! פאַר דיין אורבליצלינגן פאַרשווינד
לאָז אונדז ירושה נאָך זיך
אַ קינד!
לאָז אונדז ירושה אַ קינד!...
און נאָכאַמאָל: גלייך ווי אַ ים,
ווי אַ ים אָן אַ דאַם, ווי אַ ים, וואָס צעוואַשט יעדן פּגם,
ווי אַ ים זונדער באָרטן,
דערוואָרטן,
אַז אַלץ זאָל זיך אויסקאָכן ניי אין דיין קאָך,
וואָלט איך דיך אויסגיסן, צייט, אויס און איין,
אָבער און נאָך,
און דערנאָך דיך צונויפציען ווידער, דו זאָלסט אין דיין
קליינקייט אַריין,
ווי אַ מויז אין איר לאָך,
און ווערן אַ נישט-צייט,

ווערן אַן אומגעדולד, אומגעדולד סאַמע און ניעטקייט,
אַ פוסטעניש אַ הוילע און אַ הייליקע,
אַ קיילעכדיק־פאַרשלאָסענע, נישט־טייליקע,
אַ לעצטער אָנהייב פון אַ לעצטער ערע —
אַ זערא!
בעוויל ווען דו, צעהיצטע, וועסט אַוועק
און ס'וועט נישט זיין קיין צייט מער אויף צו וואַרטן —
וועלן מיר ווערן אַן איינס פונדאָסניי, מיר מיליאַ־דן,
און אַנדרוגינוס וועט פון אונדז אויפשטיין, פאַרפ אַ בּם
ווי אַ בוים אויף זיין פלעק!
און די הילכדיק־העכסטע און האַרבסטע פון אַך
וועט זיין אחד נישט קענען צעשטיקלען:
זיינע קליידער און וויקלען —
שטיין,
און ער, דער באַרוטער, אַליין —
העלער שטיין.
געוואַלטיק און שטראַלדיק און עמשונדיק־שיין —
העלער שטיין.
אים צו די פיס —
אַלץ.
און ער, רו און ריז, —
איבער אַלץ.
ער קוקט און פאַרשטייט
אַ וואַרטנדיק, שטום פאַרשטיין.
ער שטייט —
און איז שטיין.

VII

זאָל אָנגיין אַלץ מער מיט דער גיכיקייט —
נאָר־נישט ניכטער און נאָר־נישט געזעצט!

ווערט משוגע אין גאָט!
ווערט ראַפּסאָד!
זאָל ווערן ביז לעצט
די שווערע, די שוואַנגער־געשוואָלענע קריכיקייט
צעזעצט
וואָס מער יעצט!
וואָס מער רגע און ראַפּטום!
וואָס נישט־דערכאַפּיקער ס׳ווערט דער באַוועג
(פאַרצווייפלט קרעכצט קריכיקייט: כאַפּט אים!) —
דאָס נענטער צום אַלץ און צום אויסגאַנג פון טעג,
דאָס ווייטער פון איכיקייט...

צייט!
איצט טראָג איך די שלעפּ פון דיין קלייד בלויז,
אַ נאַרישער פּאַזש,
נאָר כ׳גאַר דיך באַגוועלטיקן, מלכה, און רייטן מיין רייט
ראַש,
מיט דיר זייט באַ זייט!
פאַרצי אים, פאַרקנויל, דיין גאָרוועלטיקן דרים,
און פּלוצלינג לאָז לויז זיינע פעדעם און קנויל
פונאַנדער!

אָן איטלעכן פאָדעם
וויל זיך אָנכאַפּן אָדם,
זון פון אלהים,
זיך אָנהאַלטן אָן אים, ווי אָן זיין אָדלער־אַלעקסאַנדער,
און דעם סוד פון די איצטיקע יאָרן דערגרייכן,
וואָס זענען שוין מכין
זיין פרייסטע באַפרייונג —
באַפרייונג פון פילקייט,
פון געשלעכטיקער צווייונג און דרייונג!
ווי און ווען וועט דאָס זיין? — דאָס וועט זיין,
אַז די שנעלקייט

דערהערט: זי איז שטילקייט,
דערקענט איר געשטעלטקייט.
דאַן
קומט אויך אויף דיר, צייט, אויף דיר, אַמאַזאָנע,
אַ סוף:
ליגסט קאַלט און צעבראָכן — אַ בלוילעך־קאַלט
שטיק פאָרצעלאַן,
און מיט דיר ווערט פאַרטיליקט דער סימן
דער לעצטער פון שטאָף.
ווייב און מאַן
ווערן דאַן איינציקער, אייניקער,
שטייעוודיק־שטייניקער
גאָטס מאָנומענט,
און דיין ענד
ווערט אָנהייב פון עפּעס, וואָס לאָזט זיך
מיט אַלעם פריערדיקן נישט גראַמען.

VIII

עס האַלט אין זעקסטן אלף נאָך,
דערווייל איז אַלץ נאָך פרייטיק,
נאָר זיבעטע הנהגה קומט,
דער שבת ווערט שוין צייטיק.
דער שבת, דער שבת,
דער שבת ווערט שוין צייטיק...
וואָס בייטעוודיקער, אַנדערשער —
אַלץ תיכּפער און נענטער!
און האַלט באַם טאָג דעם זיבעטן —
ווי ווייט איז שוין דער צענטער?
ווי ווייט שוין, ווי ווייט שוין,
ווי ווייט איז שוין דער צענטער?...

און שטייט דער טאָג דער צענטער אויף,
דער אלף העשירי —
ווערט אונדזער ספירה אויסגעלאָזט
ווערט אויסגעלערט די ספירה.
אויסגעלערט ווערט, אויסגעלערט,
אויסגעלערט די ספירה...

דער אדם זעט זיין חוהקייט,
די שלאַנג וויל נישט פאַרמיטלען,
די חוה זעט איר אָדמקייט —
און וויל זיך שוין נישט דריטלען.
און וויל נישט, און וויל נישט,
און וויל זיך שוין נישט דריטלען.
מיט אים, דעם כולא-עלמא-מענטש,
זיין האַנטווערק אויף צו רימען,
וועט לייגן תפילין גאָלדענע
דער סתימא מכל סתימין...
וועט תפילה-טון, וועט תפילה-טון
דער סתימא מכל סתימין...

און ס'הייבט שוין אָן צו הייבן-זיך —
און איצט איז די אַתחלתא.
און גאַרנישט איז פאַרשטענדלעך שוין!
געהרגעט ליגט דאָס אַלטע!
און גאָרנישט איז פאַרשטענדלעך שוין,
און איצט איז די אַתחלתא...

IX

און יענער אַנדרוגינוס,
דער ביז אין כתר אַריין צעצויגענער
ער וועט נישט זיין ווי דער אַנדרוגינוס דער אַלטער,
וואָס איז אַמאָל געשטאַנען אין גן־עדן,
איידער אדם־חוהן האָט געטון צעשיידן
דער נחש־יונג דער שפּאַלטער!
אים וועט שוין נישט פונאַנדעררייסן קיינער,
אַן איין־אַליינער וועט ער זיין, אַ קינד פון זון
און שטיינער,
און זייבע צוויי פּרצופים
וועלן איינער גלייך צום צווייטן זיין געווענדט, —
נישט ווי אַמאָל, ווען שטורמישע כּיסופים
האָבן רויכערדיק געברענט,
ווייל נישט געקענט
האָט אָדמס פּרצוף זען דעם פּרצוף חוהס:
רוקן האַרט צו רוקן
זענען זיי געשטאַנען, זיך נישט־קענענדיק באַקוקן —
און תאוה האָט אין זיי געקייקלט אירע לאַוועס...
דערמאָלט האָט די שלאַנג, וואָס איז באַם שטאַם זיי,
באַם שטאַם פון דו־פּרצופין-בוים געלעגן,
פון עץ־הדעת צוגעטראָגן עפּל־זיסן סם זיי
און מיט איר טאָפּל־צונג צעזעגט זיי ווי מיט זעגן;
איצט וועט פּרצוף זיך אין צווייטן שפּיגלענען,
איין פּרצוף וועט פון צווייטן שעפּן איינקייט,
אַריבער זיי וועט ווי אַ זילבער־זעגל פליגלענען
הייליקסטע ריינקייט.
און קומען וועט צוגיין אַ גייסט אַ שפּאַסער,
„נעשה אָדם!“ — זאָגן הייזעריק און שטיל,
וועלן אָנהייבן די אַלטע שפּיל
פון מישן גייסט מיט בלוט און פלאַם מיט וואַסער —

וועט ער, דער נייער דו־פּרצופין, מיט די שטאַרקע,
שטיין־שטאַרקע וואָרצלען זיך אַריינגראָבן אין קרקע,
דעם גייסט אוועקיאָגן מיט פאָרויאורפן פון עתיקה,
און מיט זיין קאָפּ וועט ער אַלץ וואַקסן גרעסער, גרעסער,
ביז זיין קאָפּ וועט זיך אַריינשניידן אין כתר,
דעם כתר פון עתיקא.
און דאָרט וועט דער פּרצופים־קאָפּ – דער גרויסער ברייטער צוויי־איך –
אויסשטעלן אויגן צוויי, וואָס זענען איינס,
אויפרייסן מיילער צוויי, וואָס זענען איינס:
„אָט בין איך און אָט שטיי איך!
טו דו מיט מיר, וואָס דו באַגערסט, אורגנהייבדיקער ווילן!
פיר דו מיט מיר, ווי דו באַגערסט, אַ קאָפּ, וואָס לייגט די תפילין!
באַנייט מיך אין דער אמתן, איר העכסטע מוחין!
אַ נייס באַשאַפט, אַ גייס באַשאַפט – אָט האָ! איר מיינע קעפּ צוויי,
זיי שטייען דאָ אין הויכן,
און ביידע זענען איינס נאָר,
איינס נאָר, איינס נאָר, איינס נאָר"...

און דעמאָלט וועט זיך אָנהייבן
אַ גרויסע נישט־געוועזנקייט.
דער אַלטער וויין־פּאַס – ליידיק וועט ער זיין,
גאָט שפּונטעווועט אָפּ אַ נייעם פאַס וויין,
אַ וועלט אָן שלעכטיקייט און אָן געשלעכטיקייט,
די וועלט פון נאָכוועלט וועט דאָס זיין!

X

די פרוי האָט אָנגעטון איר טיפסטע פרוישאַפט,
מיט פאַקלען אָנגעגורט איר ווייכע לענד,
די ברוסט אַרויסגעשטעלט ווי טורעמס בענקשאַפט—
און זיך אַוועקגעלאָזט אויף גאַטס געלענד,
אויף גאָטס געוואַסערן, אויף גאָטס געלענד,
צו זוכן מאַן!
די פרוי האָט אָפּגעשטופּט פון זיך די מענער,
וואָס פלעגן נאָכטראָגן ווי קנעכט איר שלעפּ,
און זיך אַוועקגעלאָזט צו זוכן דונער,
וואָס זאָל זי אָנכאַפּן בײַ אַלע צעפּ,
די זיבן צעפּ אירע, די שטאָלצע צעפּ —
און טון אַ הייב!
זי האָט די נאַכט־בעטן פאַרלאָזט די קאַלטע -
און איז פון מאַנסלייטן אַוועק צום ריז;
פון זכרים נאַרישע און קראַנק־פאַרװילטע
אַ לויף־אַוועק־געטון מיט שטאַרקע פיס,
אַ לויף־אַוועק־געטון מיט שטאַרקע פיס צום גאַנצן מאַן!
זי וויל איר ווייגאָרטן אויפסניי פאַרפלאַנצן,
און נישט אויף מענטשן־ערד, נאָר אויף וואולקאַן,
און זוכט דעם מאַן אירן, און זוכט דאָס קינד אירס,—
און זוכט דעם מאַן אירן, דעם גאַנצן מאַן,
דעם גאַנצן מאַן!
דער מאַן האָט אויסגעשטרעקט די הענט ווי פיילן,
דעם קאָפּ אַראָפּגעלאָזט, ווי פאַר באַשערטס,
און דאָרשטיק צוגעלייגט צו דר׳ערד דאָס אויער,
און האָרכט שטיל־יעגעריש דעם סוד דער ערדס:
וויל פאַנגען פרוי!
דער מאַן האָט אָפּגעשיילט פון זיך די פרויען,
ווי טינק פאַרעלטערטן פון אַ רויין,
און זיך אַוועקגעלאָזט צו זוכן זומער,

וואָס זאָל באַזומערן אים גרין אויף גרין,
וואָס זאָל פאַרטליתן אים גרין אויף גרין
פון קאָפּ ביז האַרץ!
פון ווייבער בלוט-שווערע מיט נאַכט און קערפּער,
פון האַלב-פאַרזכרטע, צעקרעכצטע קעץ —
אַוועק, אַוועק איז ער, און האָט פאַרשאָלטן
דאָס גליק פון ווארעמקייט, דאָס גליק דעם בעטס,
דאָס טויטע גליק!...
פון בלוטן קאַליעדיקע, בלוטן טרייפע,
וואָס שטעלן דורות אויף אָן האַפּט, אָן בלייב,
ווי פון אַ פלוצלינגדיקער בייזער שרפה
אויפס פלייס אַוועק איז ער צום גאַנצן ווייב,
מיט פרייד אַוועק איז ער צום גאַנצן ווייב,
צום גאַנצן ווייב!...

XI

דער נייער וועלט-זייגער, הויך פאַרהאָנגען,
הילכט-איבער שופרות,
פויקט-איבער גאַנגען,
ציילט אָפּ מיט צוויי וויזערס, — חסד און גבורה, —
די שעה פון בשורה,
און זאָגט אַזוי:
„דאָס גלויבן, דיין גלויבן אין טייוול — פאַרשטיינס!
איינס!
און זאָל דיר נישט, אונטן-וועלט, ווייטון קיין ווי,
און ביז סאַמע פאַרגאַנג
גיי —
איינס, צוויי!
און עס רוט נישט דיין גאָט, און וואָס ניי — וויל
פאַרביי,

א. צייטלין

בעוויל נייער ווי ביי
וויל עס זיין —
צוויי, דריי!
און עס רוט נישט דאָס דריי, ביז עס קומט נישט צום פיר,
און פון פרוי, מאַן און קינד
וויל געבוירן זיין אַלמענטש—גאָטס איינציקע ציר!
דריי, פיר!
און פאַרמאַכט זאָלן ווערן די אויגן דער שרעקס —
אירע ברען-אויגן לעש!
פינף, זעקס!
דען אין נאַכט וואַכט אַ זון און עס וואוינט אבי-עד,
שר-שלום, אין שלאַכט —
זיבן, אַכט!
און פאַראַן איז — נישטאָ! און וואָס דאָ — איז געוועזן!
און וואָס ווערט — איז פאַראַן!
און וואָס ווערט — טוט געשען!
ניין, צען!
און דאָס אַלץ, וואָס צעטיילט איז פונדרויסן—פאַריינס!
פאַריינס!
עלף, צוועלף —
און ווידער איינס!"...